

BỒI DƯỠNG ĐỘI NGŨ CÁN BỘ TUYÊN HUẤN TRONG QUÂN ĐỘI VỀ PHƯƠNG PHÁP TUYÊN TRUYỀN, GIÁO DỤC THEO TƯ TƯỞNG, PHONG CÁCH HỒ CHÍ MINH

NGUYỄN HỒNG CHINH*

Chủ tịch Hồ Chí Minh đã để lại cho đội ngũ cán bộ làm công tác tuyên truyền, giáo dục nhiều chỉ dẫn, kinh nghiệm quý báu. Người đã bàn nhiều về phương pháp tuyên truyền, giáo dục và chính Người đã giáo dục, rèn luyện đội ngũ cán bộ tuyên truyền, giáo dục phục vụ trực tiếp cho sự nghiệp giải phóng dân tộc, thống nhất đất nước. Bài viết tập trung làm rõ những nét tiêu biểu trong phương pháp tuyên truyền, giáo dục trong tư tưởng Hồ Chí Minh; từ đó đề xuất một số giải pháp để bồi dưỡng đội ngũ cán bộ tuyên huấn trong Quân đội Nhân dân Việt Nam hiện nay.

Từ khóa: Tuyên truyền, giáo dục; tư tưởng, phong cách Hồ Chí Minh; cán bộ tuyên huấn; Quân đội.

President Ho Chi Minh left the staff to propagate and educate many valuable instructions and experiences. He talked a lot about propaganda and education methods, and he himself educated and trained propaganda and education cadres to directly serve the cause of national liberation and unification. The article focuses on clarifying the typical features of propaganda and education methods in Ho Chi Minh's ideology; thereby proposing a number of solutions to foster propaganda cadres in the current People's Army of Vietnam.

Keywords: Propaganda, education; Ho Chi Minh's ideology and style; propaganda officers; Army.

NGÀY NHẬN: 17/9/2023

NGÀY PHẢN BIỆN, ĐÁNH GIÁ: 21/10/2023

NGÀY DUYỆT: 17/11/2023

DOI: <https://doi.org/10.59394/qlnn.334.2023.689>

1. Phương pháp tuyên truyền, giáo dục trong tư tưởng Hồ Chí Minh

Theo Chủ tịch Hồ Chí Minh, công tác tuyên truyền, giáo dục là một công cụ sắc bén để xây dựng Đảng vững mạnh về chính trị, tư tưởng và tổ chức, góp phần quan trọng trong hướng dẫn mọi người thực hiện thắng lợi đường lối cách mạng. Người cho rằng: “Tuyên truyền cũng thế, huấn luyện cũng thế. Phải làm sao dễ hiểu, nói sao để người

ta hiểu được, hiểu để làm. Vì thế nên tuyên truyền phải thiết thực. Không phải tuyên truyền để mà tuyên truyền, huấn luyện để mà huấn luyện”¹. Người chỉ rõ: “Tuyên truyền là đem một việc gì nói cho dân hiểu, dân nhớ, dân theo, dân làm. Nếu không đạt được mục đích đó, là tuyên truyền thất bại”².

Trong phương pháp tuyên truyền, giáo

* ThS, Học viện Chính trị, Bộ Quốc phòng

dục của Người nổi lên một số nét đặc trưng sau:

Một là, ngắn gọn, giản dị, dễ hiểu, dễ nhớ. Người chỉ rõ: “Muốn cho người xem hiểu được, nhớ được, làm được, thì phải viết cho đúng trình độ của người xem, viết rõ ràng, gọn gàng, chớ dùng chữ nhiều”³. Tùy vào trình độ của từng đối tượng cụ thể để sử dụng ngôn từ và cách diễn đạt phù hợp. Do đó, cần nắm chắc đối tượng, hiểu rõ trình độ người dân cùng những phong tục, tập quán của địa phương để sử dụng các phương pháp cho thích hợp. Đồng thời, khi tuyên truyền, giáo dục cần có thái độ mềm mỏng, cung kính với cụ già, khiêm tốn với anh em, nghiêm trang với phụ nữ, thân yêu với nhi đồng, thành khẩn với mọi người. Muốn thực hiện được điều đó “Phải học cách nói, tiếng nói của quần chúng”, “mỗi tư tưởng, mỗi câu nói, mỗi chữ viết, phải tỏ rõ cái tư tưởng và lòng ước ao của quần chúng”⁴.

Hai là, gắn liền lý luận với thực tiễn, luôn chân thực, không “ba hoa”. Chủ tịch Hồ Chí Minh luôn gắn lý luận với thực tiễn, hướng tuyên truyền, giáo dục đến việc vận dụng vào thực tế phù hợp với từng đối tượng, hoàn cảnh, điều kiện cụ thể. Người yêu cầu cả người tuyên truyền và đối tượng tuyên truyền phải liên hệ lý luận với thực tế công tác tư tưởng của mình, để cải tạo mình, nâng cao sự tu dưỡng của mình. Vì vậy, cần tránh cách tuyên truyền theo kiểu áp đặt. “Chớ có tưởng đi tuyên truyền đây là đi dạy người ta chứ không cần học lại người ta, lãnh đạo người ta chứ không chịu người ta phê bình”⁵. Người luôn dạy, khi viết cần bảo đảm tính chân thực, biết cái gì thì viết cái đó “có đúng nói đúng, có sai nói sai”⁶.

Ba là, đề cao nêu gương, nói đi đôi với làm. Theo Người, “một tấm gương sống còn có giá trị hơn một trăm bài diễn văn tuyên truyền”⁷, lấy gương người tốt, việc tốt để tuyên truyền, giáo dục là “một trong những cách tốt nhất để xây dựng Đảng, xây dựng các tổ chức cách mạng, xây dựng con người

mới, cuộc sống mới”⁸. Do đó, Người luôn chú trọng lấy gương người tốt, việc tốt, người thật, việc thật trong cán bộ, đảng viên, quần chúng để tuyên truyền, giáo dục. Đồng thời, bản thân người làm công tác tuyên truyền, giáo dục cũng phải là một tấm gương sáng, nói phải đi đôi với làm. Bởi lẽ theo Người, “Muốn hướng dẫn nhân dân, mình phải làm mực thước cho người ta bắt chước”⁹. Vì vậy, Người yêu cầu những cán bộ dân vận “cần phải óc nghĩ, mắt trông, tai nghe, chân đi, miệng nói, tay làm. Chứ không phải chỉ nói suông, chỉ ngồi viết mệnh lệnh... phải thật thà nhúng tay vào việc”¹⁰.

Như vậy, phương pháp tuyên truyền, giáo dục của Hồ Chí Minh là sự thống nhất giữa lý luận và thực tiễn, tư tưởng và hành động, nói đi đôi với làm. Điều đó đã góp phần quan trọng vào những thắng lợi của sự nghiệp giải phóng dân tộc, thống nhất Tổ quốc và những kỳ tích của thời đại Hồ Chí Minh.

2. Giải pháp bồi dưỡng phương pháp tuyên truyền, giáo dục của đội ngũ cán bộ tuyên huấn trong Quân đội hiện nay theo tư tưởng, phong cách Hồ Chí Minh

Thứ nhất, nâng cao nhận thức, trách nhiệm của các tổ chức, các lực lượng trong bồi dưỡng phương pháp tuyên truyền, giáo dục cho đội ngũ cán bộ tuyên huấn theo tư tưởng, phong cách Hồ Chí Minh. Công tác tuyên truyền, giáo dục là một mặt công tác trọng yếu, hàng đầu của công tác đảng, công tác chính trị trong Quân đội nhằm tạo sự thống nhất cao về ý chí và hành động trong toàn quân, giữ vững và tăng cường sự lãnh đạo tuyệt đối, trực tiếp về mọi mặt của Đảng đối với Quân đội, xây dựng Quân đội vững mạnh về chính trị, đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc trong mọi tình huống. Do vậy, cấp ủy, chính ủy, chính trị viên, người chỉ huy các cấp cần nhận thức sâu sắc về vị trí, tầm quan trọng của công tác tuyên truyền, giáo dục; tư tưởng, phong cách tuyên truyền, giáo dục Hồ Chí Minh, những nét đặc sắc và giá trị của phương pháp đó đối với đổi mới công tác

tuyên truyền, giáo dục trong toàn quân. Từ đó, xác định chủ trương, biện pháp, kế hoạch lãnh đạo, chỉ đạo công tác bồi dưỡng đội ngũ cán bộ tuyên huấn trong Quân đội cả về phẩm chất, năng lực và kinh nghiệm công tác, cụ thể hóa và gắn kết giữa việc đẩy mạnh học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức và phong cách Hồ Chí Minh với bồi dưỡng cách nói, cách viết của cán bộ tuyên huấn.

Thứ hai, tổ chức tốt các hoạt động tuyên truyền, giáo dục trong toàn quân để bồi dưỡng, rèn luyện đội ngũ cán bộ tuyên huấn. Đây là mảnh đất hiện thực sinh động để bồi dưỡng, rèn luyện, kiểm nghiệm và đánh giá năng lực công tác nói chung, phương pháp tuyên truyền, giáo dục của cán bộ tuyên huấn trong Quân đội nói riêng. Do vậy, cấp ủy, chỉ huy các cấp, trực tiếp là đội ngũ cán bộ tuyên huấn cần quán triệt và vận dụng sáng tạo phương pháp tuyên truyền, giáo dục của Hồ Chí Minh trong tiến hành các hoạt động tuyên truyền, giáo dục. Tiếp tục tổ chức thực hiện Đề án “Đổi mới công tác giáo dục chính trị tại đơn vị trong giai đoạn mới”. Tổ chức thực hiện các hình thức, phương pháp tuyên truyền, cổ động, học tập chính trị, học tập nghị quyết, phổ biến pháp luật, thông tin chuyên đề, thông báo thời sự, hội nghị rút kinh nghiệm, đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch..., phù hợp với đặc điểm, tình hình của từng đơn vị, sát với trình độ của đối tượng cụ thể, bảo đảm tính khoa học, quần chúng và mục tiêu đã xác định, gắn tuyên truyền, giáo dục với định hướng chính trị, định hướng và hướng dẫn hành động.

Thứ ba, phát huy vai trò tự bồi dưỡng, tự rèn luyện phương pháp tuyên truyền, giáo dục của đội ngũ cán bộ tuyên huấn trong Quân đội. Thường xuyên học tập, nghiên cứu, trau dồi lý luận chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh, thấm nhuần sâu sắc quan điểm, chủ trương, đường lối của Đảng, thật sự “tinh thông” cả về lý luận và thực tiễn.

Mỗi cán bộ tuyên huấn trong Quân đội cần gắn gũi với cán bộ, chiến sĩ và Nhân dân, nói đi đôi với làm, kết hợp giữa quan sát, nói, viết, lắng nghe để nắm bắt được nhu cầu và thông tin phản hồi. Chủ động bồi dưỡng, rèn luyện phương pháp, tác phong công tác khoa học, phẩm chất, đạo đức, lối sống và năng lực chuyên môn. Bám sát thực tiễn và yêu cầu nhiệm vụ để tham mưu và tổ chức thực hiện công tác tuyên truyền, giáo dục ở cơ quan, đơn vị, bảo đảm đúng, trúng, kịp thời, hiệu quả.

Trên cương vị là báo cáo viên, tuyên truyền viên, đội ngũ cán bộ tuyên huấn trong Quân đội cần vận dụng sáng tạo phương pháp tuyên truyền, giáo dục của Chủ tịch Hồ Chí Minh, nắm chắc đối tượng, nghiên cứu sâu sắc nội dung để lựa chọn và sử dụng phương pháp phù hợp, hiệu quả nhất □

Chú thích:

1. Hồ Chí Minh. *Toàn tập. Tập 14*. H. NXB Chính trị quốc gia - Sự thật, 2011, tr.159.
- 2, 4. Hồ Chí Minh. *Toàn tập. Tập 5*. H. NXB Chính trị quốc gia - Sự thật, 2011, tr. 191, 346, 341.
3. Hồ Chí Minh. *Toàn tập. Tập 8*. H. NXB Chính trị quốc gia - Sự thật, 2011, tr. 207.
5. Hồ Chí Minh. *Toàn tập. Tập 4*. H. NXB Chính trị quốc gia - Sự thật, 2011, tr. 72.
6. Hồ Chí Minh. *Toàn tập. Tập 12*. H. NXB Chính trị quốc gia - Sự thật, 2011, tr. 144.
7. Hồ Chí Minh. *Toàn tập. Tập 1*. H. NXB Chính trị quốc gia - Sự thật, 2011, tr. 294.
8. Hồ Chí Minh. *Toàn tập. Tập 15*. H. NXB Chính trị quốc gia - Sự thật, 2011, tr. 672.
- 9, 10. Hồ Chí Minh. *Toàn tập. Tập 6*. H. NXB Chính trị quốc gia - Sự thật, 2011, tr. 16, 233.

Tài liệu tham khảo:

1. Đảng Cộng sản Việt Nam. *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII. Tập I, II*. H. NXB Chính trị quốc gia Sự thật, 2021.
2. Nguyễn Đăng Tiến. *Góp phần nâng cao chất lượng công tác tuyên truyền miệng ở đơn vị cơ sở quân đội hiện nay*. Tạp chí Giáo dục lý luận chính trị quân sự, số 2/2010.